

2. Комаров В. В. Якість та моделі вищої юридичної освіти. URL:<https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/99ec3e39-ffe6-4bc2-a409-36bab90eccf8/content#page=39> (дата звернення: 30.01.2024).

3. Громовенко К. В., Тицька Я. О. Правове регулювання діджиталізації вищої юридичної освіти: проблеми та перспективи. *Юридичний науковий електронний журнал*. URL: http://lsej.org.ua/5_2020/78.pdf

Людмила Майборода,
науковий співробітник
Інституту професійної освіти
Національної академії
педагогічних наук України
(Київ, Україна)

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

В умовах обмеженого доступу здобувачів освіти України до вільного відвідування закладу освіти під час пандемії й воєнного стану набуває актуальності дистанційне (онлайн) та змішане навчання. Змішане навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти (далі – П(ПТ)О) в реаліях сьогодення дозволяє здійснювати професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників, поєднуючи очну й дистанційну форми навчання. У дистанційному навчанні переважає самостійне опанування теоретичного матеріалу здобувачами освіти. Так, у професійно-теоретичній складовій підготовки майбутніх кваліфікованих робітників відбуваються зміни в кількості самостійних робіт й самостійного опанування матеріалу здобувачами освіти, у підходах до їх проведення педагогічними працівниками, що, відповідно, потребує змін в організації самостійної роботи, зокрема розробленні методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання.

Під методикою організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання ми розуміємо сукупність організаційних дій (заходів) педагогічних працівників, що спрямовані на підготовку здобувачів освіти до самостійної роботи, проведення діагностування сформованості навичок самостійної роботи, розроблення завдань, методики організації, та контролю самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах поєднання очної й дистанційної форм навчання з використанням цифрових освітніх засобів [4]. Етапами реалізації методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання є підготовчий, діагностичний, діяльнісний і контрольний-аналітичний етапи, що потребують ретельної підготовки й організації від педагогічних працівників. Контрольно-аналітичні дії педагогічних працівників передбачають їх діяльність з оцінювання виконаних самостійних робіт здобувачами освіти, рефлексію проведеної самостійної роботи, зокрема моніторинг (самомоніторинг) самостійної роботи/діяльності майбутніх кваліфікованих робітників задля підвищення її ефективності та якості професійної підготовки.

Моніторинг в освіті визначається як спеціальна система збору, обробки, зберігання і поширення інформації про стан освіти, прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки і основних тенденцій її розвитку та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення ефективності функціонування освітньої галузі [1].

У нормативно-правовому полі моніторинг якості освіти в закладах П(ПТ)О регламентується: Законом України «Про освіту» [2]; Методичними рекомендаціями щодо формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України № 509 від 06.05.2021 Р) [6]; Положенням про внутрішню систему забезпечення якості П(ПТ)О, що розробляється і затверджується закладом П(ПТ)О.

У Законі України «Про освіту» моніторинг якості освіти в визначається як «система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших

суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей» [2]. Моніторинг якості освіти є складовою зовнішньої і внутрішньої систем забезпечення якості освіти, відповідно є зовнішнім і внутрішнім. Зовнішній моніторинг якості освіти може проводитися будь-якими органами, підприємствами, установами, організаціями, юридичними особами, що здійснюють незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності. Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладами освіти (іншими суб'єктами освітньої діяльності), а саме: адміністрацією, керівниками структурних підрозділів, педагогічними працівникам закладів П(ПТ)О тощо.

У частини третій статті 41 Закону України «Про освіту» зазначається перелік процедур та заходів, що можуть включатись до внутрішньої системи забезпечення якості освіти, серед яких є й забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти. Отже, забезпечення організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання може бути складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі П(ПТ)О, доцільність якої може визначити сам заклад освіти, зважаючи на специфіку його діяльності та стратегію розвитку.

Так, під моніторингом якості організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання ми розуміємо відстеження за здійсненням планових заходів, контроль й оцінювання проміжних і кінцевих результатів виконаних самостійних робіт, спостереження за динамікою складових навчального процесу, прогнозування подальшого розвитку й вироблення відповідних рішень. Метою моніторингу якості організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання є дослідити ефективність організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання, виявити та відстежити чинники, що впливають на якість професійної підготовки.

Об'єктами моніторингу якості організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання можуть бути зміст самостійних робіт, навчальний процес і його результат, якість діяльності педагогічного працівника, якість управління, засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти, сформованість особистісних і професійних якостей майбутнього кваліфікованого робітника тощо.

Подальший науковий пошук передбачає визначення критеріїв оцінювання якості організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання.

Список використаних джерел

1. Горчаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене й виправлене. Рівне : Волинські обереги, 2011. 552 с.
2. Закон України про освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Майборода Л. Аналіз змісту навчання і навчально-методичного забезпечення ПТНЗ. *Професійна освіта: проблеми і перспективи* : збірник наукових праць / ППО АПН України; РВНЗ «КПУ». Київ; Сімферополь : КРП «Видавництво «Кримнавчпеддержвидав», 2010. Випуск 1. С. 82–88.
4. Майборода Л. Методика організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання. *Professional Pedagogics*. 2023. № 2 (27). С. 166–174. URL: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.27.166-174>
5. Моніторинг розвитку професійно-технічної освіти: метод. реком. / за ред. Т. В. Волкової. Київ : Інститут ПТО НАПНУ, 2011. 196 с.
6. Наказ МОН України № 509 від 06 травня 2021 р. «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-z-pitan-formuvannya-vnutrishnoyi-sistemi-zabezpechennya-yakosti-osviti-u-zakladah-profesijnoyi-profesijno-tehnicnoyi-osviti>